

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Мобільного рятувального центру
швидкого реагування Державної служби
України з надзвичайних ситуацій
полковник служби цивільного захисту
Вячеслав БОЙЦОВ

« ____ » _____ 20__ р

ПЛАН-КОНСПЕКТ

**на проведення заняття з профільної підготовки
з навчальними групами № 1 та 2 МРЦ ШР ДСНС України
« ____ » _____ 20__ року**

Тема: Служба охорони праці. Положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права. Відповідальність за порушення законодавства про працю.

Навчальна мета: Ознайомити слухачів з основними положеннями Закону України «Про охорону праці»

Час: 2 години

Місце проведення:

Навчальний клас МРЦ ШР ДСНС України

Навчально-матеріальне забезпечення:

План-конспект

Нормативно-правові акти та література:

Закон України «Про охорону праці»
Кодекс України про адміністративні правопорушення
Кримінальний Кодекс України

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p>Служба охорони праці (далі – Служба) Мобільного рятувального центру швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – МРЦ ШР ДСНС України) є структурним підрозділом МРЦ ШР ДСНС України і підпорядковується начальнику МРЦ ШР ДСНС України.</p> <p>1.2. Структура Служби, її гранична чисельність особового складу визначається штатом МРЦ ШР ДСНС України, який затверджується та вводиться в дію наказом ДСНС України.</p> <p>1.3. У своїй діяльності Служба керується Конституцією України, вимогами Міжнародних конвенцій, законами України, актами Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами ДСНС України, наказами, розпорядженнями начальника МРЦ ШР ДСНС України, нормативно – правовими актами з охорони праці, Статутом МРЦ ШР ДСНС України та цим Положенням.</p> <p>1.4. Особовий склад Служби підпорядкований начальнику Служби, який забезпечує та несе персональну відповідальність за своєчасне та якісне виконання завдань і функцій, покладених на Службу.</p> <p>1.5. Особи начальницького складу призначаються на посади і звільняються з посад наказом Голови ДСНС України (за поданням начальника МРЦ ШР ДСНС України) відповідно до вимог «Кодексу цивільного захисту України» та постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу».</p> <p>1.6. Служба охорони праці МРЦ ШР ДСНС України створюється для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям в процесі трудової діяльності.</p> <p>2. Основні завдання</p> <p>2.1. Відповідно до цілей, зазначених у п. 1.6. цього Положення, служба охорони праці МРЦ ШР ДСНС України вирішує наступні завдання:</p> <p>2.1.1. Виконання заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходи, спрямовані на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань.</p> <p>2.1.2. Дотримання правил безпеки праці при експлуатації устаткування підвищеної небезпеки.</p> <p>2.1.3. Своєчасного проведення необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування підвищеної небезпеки.</p> <p>2.1.4. Забезпечення особового складу (працюючих) засобами індивідуального та колективного захисту.</p> <p>2.1.5. Професійної підготовки і підвищення кваліфікації особового складу з питань охорони праці, пропаганди безпечних методів праці.</p> <p>2.1.6. Навчання та перевірку знань з питань охорони праці особового складу.</p> <p>2.1.7. Вибору оптимальних режимів праці і відпочинку особового складу.</p>	<p>під запис</p>

- 2.1.8. Професійного добору особового складу для визначених видів робіт.
- 2.2. Начальник Служби організує:
- 2.2.1. Ефективне функціонування системи внутрішнього контролю та управління ризиками у відділі.
- 2.2.2. Розробку нових або внесення змін до чинних адміністративних регламентів суб'єктами внутрішнього контролю за напрямками діяльності.
- 2.2.3. Проведення суб'єктами внутрішнього контролю ідентифікації та оцінки ризиків.
- 2.2.4. Контроль за виконанням Плану з реалізації заходів контролю та моніторингу впровадження їх результатів.
- 2.2.5. Проведення моніторингу стану організації та функціонування системи внутрішнього контролю у відділі.
- 2.3. Начальник служби повинен забезпечити чіткий розподіл обов'язків, повноважень і відповідальності між підлеглим особовим складом та працівниками, не допускаючи дублювання виконуваних функцій між ними.

3. Функції

- 3.1. Служба охорони праці бере участь у:
- 3.1.1. Розслідуванні нещасних випадків виробничого і невиробничого характеру та аварій.
- 3.1.2. Розробці положень, інструкцій, інших нормативних актів про охорону праці, що діють у межах МРЦ ШР ДСНС України.
- 3.1.3. Виборі оптимальних режимів праці і відпочинку працюючих.
- 3.1.3. Роботі постійно діючої комісії з питань атестації робочих місць за умовами праці та комісії по перевірці знань з питань охорони праці.
- 3.1.4. Роботі постійно діючої комісії з питань дотримання правил охорони праці.
- 3.2. Служба охорони праці організує:
- 3.2.1. Забезпечення особового складу правилами, стандартами, нормами, положеннями, інструкціями та іншими нормативними актами з охорони праці.
- 3.2.2. Ефективну цілісну систему управління охороною праці, сприяє удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи.
- 3.2.3. Облік, аналіз нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, а також шкоди від цих подій.
- 3.2.3. Підготовку звітів з питань охорони праці.
- 3.2.4. Розробку перспективних та початкових планів роботи щодо створення безпечних та нешкідливих умов праці.
- 3.2.5. Роботу кабінету охорони праці, пропаганду безпечних та нешкідливих умов праці шляхом проведення консультацій, оглядів, конкурсів, бесід, лекцій, розповсюдження засобів наочної агітації, оформлення інформаційних стендів тощо.
- 3.2.6. Підвищення кваліфікації і перевірку знань посадових осіб та працівників з питань охорони праці.
- 3.3. Служба охорони праці контролює:
- 3.3.1. Виконання заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці, виробничого середовища та заходи, спрямовані на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань.

3.3.2. Відповідність нормативним актам про охорону праці машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, технологічних процесів, засобів, колективного та індивідуального захисту працюючих, наявність документації охорони праці на робочих місцях.

3.3.3. Наявність в підрозділах МРЦ ШР ДСНС України інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін.

3.3.4. Своєчасне проведення необхідних випробувань і технічних оглядів машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки.

3.3.5. Забезпечення особового складу відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами.

3.3.6. Своєчасне і правильне надання особовому складу (працівникам) пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці.

3.3.7. Виконання приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці, подання страхового експерта з охорони праці.

3.4. Розглядає заяви та скарги особового складу (працівників) з питань охорони праці.

3.5. Надає методичну допомогу керівникам структурних підрозділів у розробленні заходів з охорони праці.

3.6. Готує проекти наказів та розпоряджень з питань охорони праці.

3.7. Здійснює зв'язок з науковими, навчально-методичними та іншими організаціями з питань охорони праці, організує впровадження їх рекомендацій.

4. Права та обов'язки

4.1. Права.

4.1.1. Має право представляти МРЦ ШР ДСНС України в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці.

4.1.2. Запитувати та одержувати у встановленому порядку від структурних підрозділів МРЦ ШР ДСНС України інформацію, документи і матеріали, які необхідні для виконання покладених на Службу завдань.

4.1.3. Безперешкодно в будь-який час відвідувати об'єкти, структурні підрозділи, зупиняти роботу дільниць, машин, механізмів, устаткування у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих, одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення (письмово чи усно) з питань охорони праці.

4.1.4. Перевіряти стан безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на об'єктах МРЦ ШР ДСНС України, видавати керівникам структурних підрозділів обов'язковий для виконання припис.

4.1.5. Вносити пропозиції керівництву щодо проведення нарад в межах своєї компетенції.

4.1.6. Вимагати у керівників структурних підрозділів відсторонення від роботи особовий склад (працівників), які не пройшли медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, не мають допуску до відповідних робіт або порушують нормативні акти про охорону праці.

4.1.7. Надсилати начальнику МРЦ ШР ДСНС України подання про притягнення до відповідальності посадових осіб та працівників, які порушують вимоги безпеки праці.

4.1.8. Порушувати клопотання про заохочення працівників, котрі беруть активну участь у підвищенні безпеки та поліпшенні умов праці.

4.1.9. Залучати, за погодженням з начальником МРЦ ШР ДСНС України, фахівців для проведення перевірок стану охорони праці в структурних підрозділах.

4.2. Обов'язки

4.2.1. Дотримуватися вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів та керівних документів ДСНС України.

4.2.2. Своєчасно та якісно виконувати завдання за призначенням.

4.2.3. Раціонально використовувати матеріальні та трудові ресурси.

4.2.4. Виконувати правила внутрішнього розпорядку, вимоги безпеки праці та пожежної безпеки.

5. Взаємодія з іншими структурними підрозділами

5.1. Служба, під час виконання покладених на неї завдань, в межах своєї компетенції, взаємодіє з іншими підрозділами МРЦ ШР ДСНС України.

5.2. Розглядає з керівниками структурних підрозділів факти наявності виробничих ситуацій, небезпечних для життя чи здоров'я особового складу.

5.4. Складає разом із керівниками структурних підрозділів МРЦ ШР ДСНС України комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів гігієни та безпеки праці, виробничого середовища (підвищення рівня охорони праці).

5.5. Служба надає керівникам структурних підрозділів методичну допомогу в проведенні навчання з питань охорони праці.

6. Організація роботи служби охорони праці

6.1. Робота служби охорони праці здійснюється відповідно до планів роботи та графіків, затверджених керівником.

6.2. Робочі місця служби охорони праці повинні розміщуватися в окремих кабінетах, забезпечуватися належною оргтехнікою, технічними засобами зв'язку та літературою.

6.3. Робота Служби здійснюється відповідно до Закону України

«Про охорону праці» та інших нормативно-правових актів з питань охорони праці.

6.4. Служба охорони праці не може залучатися до виконання функцій, не передбачених Законом України «Про охорону праці» та цим Положенням.

7. Керівництво

7.1. Начальник Служби призначається на посаду і звільняється з посади наказом ДСНС України (за поданням начальника МРЦ ШР ДСНС України) відповідно до вимог чинного законодавства.

7.2. Начальник Служби безпосередньо підпорядковується начальнику МРЦ ШР або особі, що його заміщає.

7.3. Начальник Служби при виконанні своїх обов'язків у мирний час та під час особливого періоду керується Конституцією України, нормативно-правовими актами з охорони праці, законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Статутом МРЦ ШР ДСНС України, наказами начальника МРЦ ШР ДСНС України та цим Положенням.

7.4. Начальник Служби проходить навчання та перевірку знань з питань охорони праці при прийнятті на роботу та періодично один раз на три роки в спеціалізованих навчальних закладах.

7.5. На час відсутності начальника Служби (відрадження, відпустка, хвороба) його функції тимчасово виконує інша особа за письмовим наказом начальника МРЦ ШР, що пройшла навчання та перевірку знань з питань охорони праці.

7.6. Начальник Служби бере участь у:

7.6.1. Розслідуванні нещасних випадків виробничого і невиробничого характеру та аварій.

7.6.2. Розробці положень, інструкцій, інших нормативних актів про охорону праці, що діють у межах МРЦ ШР ДСНС України.

7.6.3. Професійному доборі працюючих для визначених видів робіт.

7.7.4. Роботі постійно діючої комісії з питань атестації робочих місць за умовами праці та комісії по перевірці знань з питань охорони праці.

7.6.5. Роботі постійно діючої комісії з питань дотримання правил охорони праці.

7.6.6. Роботі комісії по введенню в дію закінчених будівництвом, реконструкцією або технічним переоснащенням об'єктів МРЦ ШР ДСНС України.

7.7. Начальник Служби організовує:

7.7.1. Ефективну цілісну систему управління охороною праці, сприяє удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожної посадової особи.

7.7.2. Професійну підготовку і підвищення кваліфікації особового складу з питань охорони праці, пропаганди безпечних методів праці.

7.7.3. Розробку перспективних та початкових планів роботи щодо створення безпечних та нешкідливих умов праці.

7.7.4. Дотримання правил безпеки праці при експлуатації устаткування підвищеної небезпеки.

7.7.5. Проведення вступного інструктаж з питань охорони праці.

7.8. Начальник Служби контролює:

7.8.1. Виконання заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходи, спрямовані на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань.

7.8.2. Наявність в підрозділах МРЦ ШР інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін.

7.8.3. Своєчасне проведення необхідних випробувань і технічних оглядів машин та устаткування.

7.8.3. Забезпечення працівників відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами.

7.8.4. Своєчасне і правильне надання працівникам пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці.

7.8.5. Виконання приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці, подання страхового експерта з охорони праці.

7.8.6. Проведення попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці, або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічних обов'язкових медичних оглядів осіб віком до 21 року.

7.9. Начальник Служби має право:

7.9.1. Представляти МРЦ ШР ДСНС України, Службу у структурних підрозділах ДСНС з питань, що стосуються його повноважень.

7.9.2. Брати участь у розгляді питань відповідно до компетенції Служби і приймати в межах своїх повноважень рішення.

7.9.3. Отримувати в установленому порядку від структурних підрозділів МРЦ ШР інформацію документи і матеріали, які необхідні для виконання покладених на Службу завдань.

7.9.4. Безперешкодно в будь-який час відвідувати об'єкти, структурні підрозділи, зупиняти роботу дільниць, машин, механізмів, устаткування у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих, одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення (письмово чи усно) з питань охорони праці.

7.9.5. Безперешкодно в будь-який час відвідувати об'єкти, структурні підрозділи, зупиняти роботу дільниць, машин, механізмів, устаткування у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих, одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення (письмово чи усно) з питань охорони праці.

7.9.6. Перевіряти стан безпеки, гігієни праці та середовища на об'єктах МРЦ ШР ДСНС України, видавати керівникам структурних підрозділів обов'язковий для виконання припис.

7.9.7. Вимагати від посадових осіб відсторонення від роботи особовий склад, який не пройшов медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань з охорони праці, не мають допуску до відповідних робіт або порушують нормативні акти про охорону праці.

7.9.8. Порушувати клопотання про заохочення працівників, котрі беруть активну участь у підвищенні безпеки та поліпшенні умов праці.

7.9.9. Залучати, за погодженням з начальником МРЦ ШР ДСНС України, фахівців для проведення перевірок стану охорони праці в структурних підрозділах.

7.9.10. На захист та забезпечення всіх прав і свобод, що надаються йому Конституцією України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами.

7.10. Начальник Служби несе відповідальність за:

7.10.1. Якісне і своєчасне виконання покладених на нього обов'язків.

7.10.2. Дотримання етичних і правових норм.

7.10.3. Дотримання трудової та виконавчої дисципліни, правил внутрішнього трудового розпорядку, вимог охорони праці.

7.10.4. Порушення законодавства про працю, недотримання законодавчих актів, що стосуються його діяльності.

7.10.5. За інформування керівництва щодо стану функціонування та запровадження внутрішнього контролю та управління ризиками у службі.

7.10.6. За проведену роботу з ветеранами та ветеранками.

7.11. Начальник Служби повинен знати:

7.11.1. Конституцію України, укази Президента України, постанови та розпорядження Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, інші нормативно-правові акти щодо формування та реалізації державної політики у сфері цивільного захисту.

- 7.11.2. Державну мову.
- 7.11.3. Правила ділового етикету.
- 7.11.3. Інструкцію з діловодства.
- 7.11.4. Правила та норми охорони праці та пожежної безпеки.
- 7.11.4. Основні принципи роботи на комп'ютері та відповідні програмні засоби.
- 7.12. Вивчає та сприяє впровадженню у трудову діяльність досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників.
- 7.13. Інформує та надає роз'яснення керівникам структурних підрозділів МРЦ ШР ДСНС України з питань охорони праці.
- 7.14. Надає звітність з охорони праці за встановленими формами.
- 7.15. Забезпечує належне оформлення і зберігання документації з питань охорони праці, а також своєчасно передає їх до архіву для тривалого зберігання згідно з установленим порядком.
- 7.16. Інформує керівників структурних підрозділів МРЦ ШР ДСНС України про основні вимоги законів, інших нормативно-правових актів з охорони праці.
- 7.17. Порядок з організації внутрішнього контролю в МРЦ ШР ДСНС України.
- 7.18. Порядок з організації та функціонування управління ризиками в МРЦ ШР ДСНС України.
- 7.19. Порядок із систематизації заходів контролю з попередження (усунення) чи обмеження ризиків в МРЦ ШР ДСНС України.

2. Відповідальність за порушення законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці.

Відповідно до статті 44 Закону України «Про охорону праці» за порушення законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці, створення перешкод у діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці винні особи притягаються до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної, кримінальної відповідальності згідно із законом.

Притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб і працівників за порушення законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці здійснюється відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі –КУАП), зокрема:

Стаття 231 КУАП передбачає що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, розглядає справи: про порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, щодо безпечного ведення робіт, зберігання, використання та обліку вибухових матеріалів у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, про порушення законодавства про надра, а також невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці (частини п'ята (крім порушень санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм) і шоста статті 41, статті 47, 57, 58, 93, 94, 188-4).

частина 5 статті 41 КУАП передбачає відповідальність за порушення вимог законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, крім порушення, передбаченого частиною шостою цієї статті;

частина 6 статті 41 КУАП передбачає відповідальність за порушення

встановленого порядку повідомлення (надання інформації) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, про нещасний випадок на виробництві;

статтею 47 КУАП передбачено відповідальність за самовільне користування надрами, укладення угод, які в прямій чи прихованій формі порушують право власності на надра;

статтею 57 КУАП передбачено відповідальність за порушення вимог щодо охорони надр;

статтею 57 КУАП передбачено відповідальність за порушення правил і вимог проведення робіт по геологічному вивченню надр;

статтею 93 КУАП передбачено відповідальність за порушення вимог законодавчих та інших нормативних актів з безпечного ведення робіт у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці;

статтею 94 КУАП передбачено відповідальність за порушення вимог законодавчих та інших нормативних актів про зберігання, використання та облік вибухових матеріалів у галузях промисловості та на об'єктах, підконтрольних центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці;

статтею 188-4 КУАП передбачено відповідальність за невиконання законних вимог органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з нагляду за охороною праці.

Кримінальна відповідальність передбачена Кримінальним Кодексом України, зокрема статтями 271,272,273 ККУ.

Стаття 271. Порушення вимог законодавства про охорону праці.

Стаття 272. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Стаття 273. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах.

За порушення правил, інструкцій, норм, керівник підприємства може притягнути працівників, які допустили такі порушення до дисциплінарної або матеріальної відповідальності.

План-конспект склав:

Інженер служби охорони праці
старший лейтенант служби цивільного захисту
«__» _____ 20__ р

Карина АХМЕДОВА